

Správa predsedníčky EK o stave Únie: vytýčenie cesty z pandemickej krízy smerom do budúcnosti

Predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová prisľúbila, že Európska komisia bude hnacou silou udržateľnej a transformačnej obnovy, ktorá Európe poskytne globálnu platformu na dosiahnutie vedúceho postavenia v hospodárskej, environmentálnej a geopolitickej oblasti.

HLAVNÉ BODY

Reakcia na koronavírus – a ochrana zdravia v Európe v budúcnosti

Predsedníčka vyzvala, aby sme využili získané poznatky, a uviedla, že Európa musí vybudovať silnejšiu Európsku zdravotnú úniu s riadne financovaným programom

v oblasti zdravia **EU4Health**, ktorý obstoí aj v budúcnosti, silnejšou Európskou agentúrou pre lieky (EMA) a posilneným Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC).

Zaviazala sa vybudovať európsku agentúru pre pokročilý biomedicínsky výskum a vývoj (BARDA) s cieľom zvýšiť kapacitu Európy reagovať na cezhraničné hrozby. Predsedníčka vyzvala na diskusiu o nových právomociach EÚ v oblasti zdravia v rámci nadchádzajúcej Konferencie o budúcnosti Európy.

EÚ, ktorá chráni

Predsedníčka **von der Leyenová** zdôraznila význam posilnenia európskeho sociálneho trhového hospodárstva a ochrany pracovníkov a podnikov pred vonkajšími otrasmi. Prisľúbila, že predloží právny rámec na stanovenie minimálnej mzdy, pričom zdôraznila „*minimálna mzda funguje – a nastal čas, aby sa práca začala vyplácať*“.

Predsedníčka sa zaviazala prijať opatrenia na podporenie jednotného trhu, posilnenie hospodárskej a sociálnej únie, opätovné plné sfunkčnenie schengenského priestoru, aktualizáciu priemyselnej stratégie EÚ a prispôbenie jej rámca hospodárskej súťaže.

Európska zelená dohoda – zníženie emisií aspoň o 55 % do roku 2030

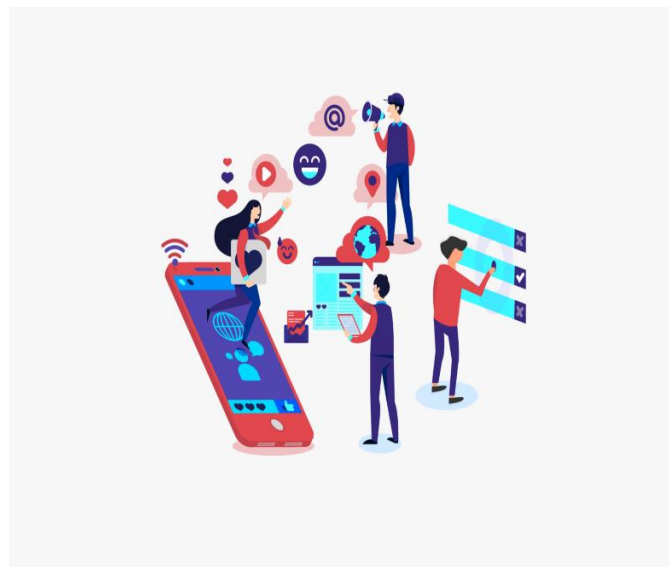
Predsedníčka uviedla, že Európska komisia navrhuje rozšíriť cieľ zníženia emisií do roku 2030 zo 40 % na aspoň 55 %. EÚ tak bude smerovať k dosiahnutiu klimatickej neutrality do roku 2050 a k splneniu záväzkov vyplývajúcich z Parížskej dohody. **Mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach** pomôže zabezpečiť, aby ostatní nasledovali príklad Európy.

Komisia do budúceho leta zreviduje všetky právne predpisy EÚ v oblasti klímy a energetiky, aby boli primerané na dosiahnutie uvedeného cieľa 55 %. Predsedníčka ďalej oznámila, že 30 % z rozpočtu **#NextGenerationEU** vo výške 750 mld. EUR sa získa prostredníctvom zelených dlhopisov. A 37 % finančných prostriedkov sa investuje do cieľov Európskej zelenej dohody vrátane „vlajkových“ európskych projektov, ktorými sú vodík, zelené budovy a jeden milión elektrických nabíjacích staníc.

Vyzvala na vytvorenie nového európskeho „**Bauhausu**“ ako spoločnej platformy pre architektov, inžinierov a dizajnérov, aby vznikol architektonický štýl našej doby, ktorý by odrážal naše úsilie o to, aby sa Európa stala prvým klimaticky neutrálnym kontinentom.

Európska digitálna dekáda

Predsedníčka **von der Leyenová** zdôraznila, že „*Európa však teraz musí určiť v digitálnej oblasti kurz – inak bude musieť nasledovať iných*.“ Vyzvala na prípravu spoločného plánu pre digitálnu Európu s jasne stanovenými cieľmi do roku 2030, ako je konektivita, zručnosti a digitálne verejné služby. Ďalej oznámila, že EÚ investuje 20 % rozpočtu NextGenerationEU do digitálnej oblasti.

Vitálna Európa v zraniteľnom svete

Predsedníčka vyzvala na oživenie a reformu multilaterálneho systému vrátane OSN, WTO a WHO. Zaviazala sa, že Európska komisia predloží návrh obdoby **Magnitského zákona** v Európe a vyzvala členské štáty, aby prijali hlasovanie kvalifikovanou väčšinou o vonkajších vzťahoch „*prinajmenšom keď ide o ľudské práva a zavádzanie sankcií*“. Predsedníčka s odkazom na „*nové začiatky so starými priateľmi*“ uviedla, že Európa je pripravená vybudovať novú transatlantickú agendu s USA a dosiahnuť dohodu so Spojeným kráľovstvom za predpokladu, že bude rešpektovať dohodu o vystúpení, ktorá je „*otázkou práva, dôvery a dobrej viery*“, v ktorej „*nikdy neustúpime*“.

Predsedačka **von der Leyenová** sľúbila využiť „*diplo-matickú silu a hospodársky vplyv Európy na sprostredkovanie dohôd, ktoré prinesú zmenu*“, pokiaľ ide o etické otázky, otázky ľudských práv a otázky životného prostredia. Jasne uviedla, že EÚ chce dosiahnuť celosvetovú dohodu o **zdaňovaní v digitálnej oblasti**, ale ak to nebude možné dosiahnuť, bude sa o tento cieľ usilovať samostatne: „*Chcem, aby Európa bola globálnym zástancom spravodlivosti*“.

Nový pakt o migrácii

Predsedačka uviedla, že Komisia budúci týždeň predloží nový pakt o migrácii s prístupom založeným na ľudskosti, solidarite a „*jasnom rozlišovaní medzi tými, ktorí majú právo zostať, a tými, ktorí ho nemajú*“. Prisľúbila, že Komisia „*sa zaktivizuje a prevezme zodpovednosť*“ za riešenie situácie po požari v utečeneckom tábore Moria, avšak: „*ak sa zaktivizujeme, očakávam, že sa zaktivizujú aj členské štáty... Migrácia je pre Európu výzvou a celá Európa musí priložiť ruku k dielu.*“

Právny štát

Predsedačka zdôraznila, že Komisia do konca septembra prijme svoju prvú výročnú správu o právnom štáte, ktorá sa bude týkať všetkých členských štátov. Predsedačka von der Leyenová sa zaviazala, že zabezpečí, aby sa finančné prostriedky EÚ vynakladali tak, aby bolo zaručené dodržiavanie zásad právneho štátu.

Boj proti rasizmu a trestným činom z nenávisti a proti diskriminácii

Predsedačka von der Leyenová oznámila, že Komisia predloží európsky akčný plán na boj proti rasizmu, posilní právne predpisy o rasovej rovnosti a rozšíri zoznam trestných činov na úrovni EÚ na všetky formy trestných činov z nenávisti a nenávisťných prejavov, či už na základe rasy, náboženstva, pohlavia alebo sexuality. Komisia tiež vymenuje svojho vôbec prvého koordinátora pre boj proti rasizmu. Predloží stratégiu na posilnenie práv LGBTQI osôb a bude presadzovať vzájomné uznávanie rodinných vzťahov v EÚ.

Vyhlásenie o zámere

Prejav predsedníčky **von der Leyenovej** sprevádza „vyhlásenie o zámere“ adresované predsedovi Európskeho parlamentu Davidovi Sassolimu a nemeckej kancelárke Merkelovej, ktorá zastáva rotujúce predsedníctvo Rady. Vo vyhlásení sa uvádza zoznam iniciatív, ktoré Európska komisia plánuje predložiť v nadchádzajúcom roku s cieľom splniť ciele stanovené v prejave, ktorý je dostupný v angličtine, francúzštine a nemčine a bude čoskoro k dispozícii vo všetkých jazykoch EÚ.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_1657

Nový začiatok v oblasti migrácie: budovanie novej rovnováhy medzi zodpovednosťou a solidaritou

Európska komisia navrhuje nový pakt o migrácii a azyly, ktorý bude zahŕňať všetky prvky potrebné pre komplexný európsky prístup k migrácii. Stanovujú sa v ňom vylepšené a rýchlejšie postupy pre celý azylový a migračný systém. Zároveň sa ním nastoľuje rovnováha medzi zásadami spravodlivého rozdelenia zodpovednosti a solidarity. Je to kľúčové pre obnovenie dôvery medzi členskými štátmi, ako aj dôvery v schopnosť Európskej únie riadiť migráciu.

Migrácia je zložitou problematikou, ktorá zahŕňa mnohé aspekty, ktoré treba zvážiť spoločne: bezpečnosť osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu alebo hľadajú lepší život, obavy krajín na vonkajších hraniciach EÚ, ktoré sa obávajú, že migračné tlaky presiahnu ich kapacity a ktoré potrebujú solidaritu ostatných. Alebo obavy ostatných členských štátov EÚ, ktoré sa boja, že ak by sa nerešpektovali postupy na vonkajších hraniciach,

ich vlastné vnútroštátne systémy pre azyl, integráciu alebo návrat by nedokázali zvládať prípadný rozsiahly prílev prichádzajúcich osôb. Súčasný systém už nefunguje. A za posledných päť rokov ho EÚ nedokázala opraviť. EÚ musí prekonať súčasnú patovú situáciu a zhostiť sa tejto úlohy. V novom pakte o migrácii a azyly Komisia navrhuje spoločné európske riešenia tejto európskej výzvy. EÚ sa musí odkloniť od *ad hoc* riešení a zaviesť **predvídateľný a spoľahlivý systém riadenia migrácie.**

V nadväznosti na rozsiahle konzultácie a realistické a holistické posúdenie situácie Komisia navrhuje vylepšiť celkový systém. To zahŕňa preskúmanie spôsobov, akými by sa dala zlepšiť spolupráca s krajinami pôvodu a tranzitu, zabezpečiť účinné postupy, úspešnú integráciu utečencov a návrat tých osôb, ktoré nemajú právo zostať. Neexistuje žiadne osamotené riešenie v oblasti migrácie, ktoré by dokázalo samo osebe uspokojiť všetky strany a vo všetkých aspektoch.

Predsedička Európskej komisie Ursula **von der Leyenová** v tejto súvislosti vyhlásila: „Dnes navrhujeme európske riešenie s cieľom obnoviť dôveru medzi členskými štátmi a opäť si získať dôveru občanov v našu schopnosť riadiť migráciu ako Únia. EÚ už v iných oblastiach preukázala, že dokáže podniknúť mimoriadne kroky na zosúladienie rozdielnych pohľadov. Vytvorili sme komplexný vnútorný trh, spoločnú menu a bezprecedentný plán obnovy na oživenie našich hospodárstiev. Nastal čas postaviť sa výzve spoločného riadenia migrácie, pričom musíme nastoliť tú správnu rovnováhu medzi solidaritou a zodpovednosťou.“

Podpredseda Komisie pre podporu európskeho spôsobu života Margaritis **Schinas** v tejto súvislosti uviedol: „Utečenecký tábor Moria nám naliehavým spôsobom pripomína, že nemôžeme donekonečna otáľať a zotrúvať na polovičnom riešení. Nastal čas dohodnúť sa na spoločnej európskej migračnej politike. Tento pakt je chýbajúcou časťou skladačky, ktorej výsledkom je komplexný prístup k migrácii. Žiadny členský štát nezažíva migráciu rovnako a rôzne a jedinečné výzvy, ktorým všetci čelia, si zasluhujú, aby sme ich uznali, ocenili a riešili.“

Komisárka pre vnútorné záležitosti Ylva **Johanssonová** povedala: „Migrácia vždy bola a vždy bude súčasťou našej spoločnosti. Dnešným návrhom sa vybuduje dlhodobá migračná politika, vďaka ktorej sa európske hodnoty premietnu do praktického riadenia. Tento súbor návrhov bude predstavovať jasné, spravodlivé a rýchlejšie konania na hraniciach, aby ľudia nemuseli čakať v neistote. Znamená to posilnenú spoluprácu s tretími krajinami v oblasti rýchlych návratov, viaceré legálne možnosti migrácie a rózne opatrenia na boj proti prevádzkaom ľudí. Ústrednou myšlienkou je ochrana práva požiadať o azyl“.

Silnejšia dôvera podporená lepšími a účinnejšími postupmi

Prvý pilier prístupu Komisie k budovaniu dôvery spočíva v **efektívnejších a rýchlejších postupoch**. Komisia predovšetkým navrhuje zaviesť integrované konanie na hraniciach, ktoré po prvýkrát zahŕňa skríning pred vstupom,

ktorý znamená identifikáciu všetkých osôb prekračujúcich vonkajšie hranice EÚ bez povolenia alebo osôb, ktoré sa na území Únie vylodili po pátracej a záchranej operácii. To bude zahŕňať aj kontrolu zdravotného stavu a bezpečnostnú kontrolu, odobratie odtlačkov prstov a registráciu v databáze **Eurodac**. Po skríningu môžu byť jednotlivci nasmerovaní na správne konanie, či už na hranici pre určité kategórie žiadateľov alebo v rámci bežného konania o azyle.

V rámci týchto konaní na hraniciach sa prijme rýchle rozhodnutie o azyle alebo návrate, čím sa zabezpečí rýchla istota pre osoby, ktorých prípady možno rýchlo preskúmať. Zároveň dôjde k zlepšeniu všetkých ostatných postupov, pričom tieto postupy budú podliehať prísnejšiemu monitorovaniu a získajú operačnú podporu zo strany agentúr EÚ. Digitálna infraštruktúra EÚ na riadenie migrácie sa zmodernizuje tak, aby odzrkadľovala a podporovala tieto konania.

Spravodlivé rozdelenie zodpovednosti a solidarity

Druhým pilierom jadra paktu je **spravodlivé rozdelenie zodpovednosti a solidarity**. Členské štáty budú musieť konať zodpovedne a solidárne. Všetky členské štáty musia bez akejkolvek výnimky prispievať solidárne v čase vysokého tlaku, aby pomohli stabilizovať celkový systém, podporili tie členské štáty, ktoré sa ocitli pod takýmto tlakom, a zabezpečili, aby si Únia plnila humanitárne záväzky.

Pokiaľ ide o rozličné situácie v členských štátoch a kolísanie migračných tlakov, Komisia navrhuje **systém flexibilných príspevkov** členských štátov. Môžu siahať od premiestnenia žiadateľov o azyl z krajiny prvého vstupu cez prevzatie zodpovednosti za návrat osôb, ktoré nemajú právo zostať, až po rôzne formy operačnej podpory. Zatiaľ čo nový systém je založený na spolupráci a flexibilných formách podpory, ktoré by sa začínali dobrovoľnou podporou, v časoch tlaku na jednotlivé členské štáty budú potrebné záväznejšie príspevky založené na záchranej sieti. Mechanizmus solidarity sa bude vzťahovať na rozličné situácie vrátane vylodenia osôb po pátracích a záchranných operáciách, tlaku, krízových situácií alebo iných osobitných okolností.

Nový ambiciózný cieľ Európskej únie v oblasti superpočítačov

Komisia v rámci plánu pre digitálne desaťročie podniká ďalšie kroky na posilnenie digitálnej suverenity Európy, ako v stredu oznámila predsedníčka Ursula von der Leyenová vo svojej správe o stave Únie.

Komisia navrhla nové nariadenie o spoločnom podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku s cieľom zachovať a posilniť vedúcu úlohu Európy v oblasti **superpočítačov a kvantovej výpočtovej techniky**. Bude podporovať výskumné a inovačné činnosti v oblasti nových superpočítačových technológií, systémov a produktov, ako aj rozvíjať potrebné zručnosti na využívanie infraštruktúry a formovať základ pre ekosystém svetovej úrovne v Európe.

Týmto návrhom by sa umožnili investície vo výške 8 miliárd eur do ďalšej generácie superpočítačov, čo v porovnaní so súčasnosťou predstavuje podstatne vyšší rozpočet.

V nadväznosti na európsky úspech v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky ďalšej generácie zohrá superpočítanie kľúčovú úlohu na ceste k ob-nove Európy. Považuje sa za strategickú investičnú prioritu a podporí celú **digitálnu stratégiu**, od analýzy veľkých dát a umelej inteligencie až po cloudové technológie a kybernetickú bezpečnosť. Komisia okrem toho v prijatom odporúčaní vyzýva členské štáty, aby podporili pripojiteľnosť k ultrarýchlym sieťam a zostavili spoločnú koncepciu zavádzania 5G.

Výkonná podpredsedníčka pre Európu pripravenú na digitálny vek Margarethe Vestagerová povedala: „Vysokovýkonná výpočtová technika predstavuje pre Európu základnú digitálnu kapacitu. Ako sa dokazuje v boji proti pandémie koronavírusu, superpočítače už teraz pomáhajú pri hľadaní liečby, rozpoznávaní a prognózovaní šírenia infekcie alebo pri podpore rozhodovania o opatreniach na zamedzenie šírenia nákazy. Dáta v kombinácii s umelou inteligenciou a superpočítačmi tiež významne prispievajú k odhaľovaniu modelov ekosystémov, pomáhajú nám zmiernovať zmeny klímy a pracovať na riešeniach, aby sme mohli predchádzať katastrofám a bojovať proti zmene klímy. V našom dnešnom návrhu sa podporujú zvýšené investície do superpočítačovej infraštruktúry, keďže má obrovský potenciál zlepšiť kvalitu života, posilniť konkurencieschopnosť priemyslu a rozvíjať vedu.“

Komisár pre vnútorný trh Thierry Breton dodal: „Superpočítanie stojí spolu s dátami a pripojiteľnosťou na čele našej digitálnej suverenity. Zahŕňa priemyselné, technologické a vedecké výzvy. Prioritou je udržať si tempo v medzinárodných technologických pretekoch. Európa má know-how, ako aj politickú vôľu zohrávať vedúcu úlohu. Naším cieľom je pomocou exaflopových počítačov rýchlo zdolať ďalšiu priečku v oblasti výpočtovej techniky, no predovšetkým integrovať kvantové akcelerátory, aby sa vyvíjali hybridné stroje a aby sa Európa dostala na čelo tejto prelomovej technológie.“

Cieľom nariadenia je aktualizovať predchádzajúce nariadenie Rady, ktorým sa v októbri 2018 zriadil spoločný podnik EuroHPC. Umožní Európe udržať si popredné miesto v technologických pretekoch smerom k ďalšiemu míľniku.

Spoločný podnik EuroHPC sprístupní existujúce európske superpočítačové a kvantové výpočtové zdroje všetkým používateľom v celej Európe vrátane verejného sektora a priemyselných používateľov, najmä malým a stredným podnikom (MSP), a to bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú. O novom rozpočte sa v súčasnosti rokuje.

Superpočítanie v praxi

Táto superpočítačová infraštruktúra by sa mohla využívať vo viac ako 800 európskych vedeckých, priemyselných a verejných aplikáciách. V sektore zdravotníctva (vrátane boja proti pandémie koronavírusu) už superpočítače pomáhajú pri hľadaní liečby, modelovaní a prognózovaní šírenia infekcie a pri podpore rozhodovania o opatreniach na zamedzenie šírenia nákazy.

V júni konzorcium Exscalate4CoV financované zo zdrojov EÚ oznámilo, že raloxifén – už registrovaný generický liek používaný na liečbu osteoporózy – by mohol byť účinný pri liečbe pacientov s ochorením COVID-19, ktorí majú mierne príznaky. Tento liek je teraz pripravený na klinické skúšanie a projekt pokračuje v práci na ďalších sľubných molekulách. Superpočítače takisto pomôžu európskym vedcom lepšie pochopiť ľudský metabolizmus a imunitný systém a povedú k značnému pokroku v oblastiach, ako je genomika, navrhovanie a testovanie nových liekov a pomoc v boji proti závažným chorobám vrátane rakoviny a vírusových infekcií.

Okrem toho táto superpočítačová infraštruktúra pomôže realizovať iniciatívu EÚ „Destinácia Zem“ a prinesie významné zlepšenia v predpovedaní počasia, mestskom a vidieckom plánovaní, odpadovom a vodnom hospodárstve a modelovaní životného prostredia v oceánoch, mori a zamrzutej pevnine. To podporí ekologickú transformáciu v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody a pomôže pri príprave na zásadné zhoršovanie životného prostredia a katastrofy, ako aj pri ich zvládaní.

Ďalšie kroky

Navrhuje sa, aby Rada Európskej únie prijala nové nariadenie o spoločnom podniku pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC). Prípravy na pokračovanie činností spoločného podniku od roku 2021 už prebiehajú: napríklad bolo vybraných 20 projektov na vývoj inováčných aplikácií a služieb HPC.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_20_1592

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- Pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu zac@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov je vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnicki, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete

17. novembra 6600/1, 080 01 Prešov, č.m.93

europedirect@sfp.sk

www.twitter.com/edpresov

www.instagram.com/edpresov

www.facebook.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

